

SREČEN ŽIVELJ — NESREČEN NAROD

DRAGO K. OCVRK

Oblastne elite se menjujejo različno. V demokratičnih deželah se to dogaja z volitvami, vendar izkušnje kažejo, da same volitve še ne zagotavljajo trdnosti demokracije. Nacisti so prevzeli oblast z volitvami. V Dnevniku je mufti Džogiž dal za zgled Iran in Alžirijo, kjer so fundamentalisti razglasili islamsko pravo za državno zakonodajo v imenu večinske volje. To se mu zdi demokratično, čeprav je bila s tem demokracija ukinjena. Komunistom se ni zdelo vredno priti do oblasti z volitvami, ampak s terorizmom in z revolucijo. Še toliko niso dali na videz kot nacisti ali fundamentalisti.

Nobena nedemokratska politična skupina se ne polasti oblasti zato, da bi jo kdaj zapustila. Še zlasti totalitarna si tega ne more privoščiti, ker vodje ne bi bili več varni pred roko pravice. Na sodišču so namreč končali fašisti in nacisti, fundamentalisti se skrivajo, Milošević je v Haagu... Komunisti niso pozabili Nürnberškega procesa, zato za nobeno ceno niso hoteli z oblasti. Ni jim bilo mar za življenje milijonov in človekove pravice niso imele nobene veljave: državo so raje peljali v zaostalost, kot da bi ljudem vmili svobodo. Vsaj prva generacija je morala umreti na oblasti, da bi ušla roki pravice. V Vzhodni Nemčiji ji to ni uspelo, zato se je prvi komunist Honecker znašel na sodišču, tudi rdečim Kmerom v Kambodži grozi mednarodno sodišče. Vsak dan bolj nori Fidel Castro pošilja ljudi po tekočem traku v zapore in neutrudno ponavlja svojo mantro: socializem ali smrt! To v resničnosti ni dilema, saj je izbira zgolj: smrt ali smrt!

Po Titovi smrti se je mladi rod komunistov še zlasti v Sloveniji vse bolj zavedal, da se čas njihove tiranije izteka. Poskrbeli so za svoje očete in botre tako, da so jih zaščitili z zakoni in počlovečili z lažnim prikazovanjem njihovega početja in s prikrievanjem njihovih brezštevilnih zločinov, tudi tistih proti človeštvu. Z velikim manevrom, ki so ga izpeljali družno z Udbo in s svojimi izobraženci (raznimi sociologi, zgodovinarji, filozofi, novinarji, idr.), so „sestopili z oblasti“, da bi jo spet prevzeli z volitvami. Njihovi očete in botri so več kot dobro opravili svoj posel, saj so tako globoko posegli v zavest tukajšnjega življa, da ta ni ne znal ne mogel živeti brez njih. Oriana Fallaci primerja v svoji knjigi Bes in ponos stanje duha v ZDA in v komunizmu. Meni, da je Deklaracija o neodvisnosti življenjski sok ameriške družbe, „ker spreminja podložnike v državljane. Ker spreminja živelj v ljudstvo. Ker ga uči oziroma mu zapoveduje, da se mora upreti tiraniji, da mora vladati sebi, izražati svojo individualnost, iskati lastno srečo ... To je ravno nasprotno od tistega, kar je počel komunizem, ki je ljudem prepovedoval, da bi se upirali, vladali samim sebi, se izražali, bogateli, in je postavil Njeno veličanstvo Državo na mesto kraljev.“

V zadnjih petnajstih letih so mnogi opozarjali na vse to in razkrinkali neštete zločine komunistov in njihovega režima.

Vedno nova najdišča skupinskih grobov, brezen, jam ... kričijo. A zaman! Kar naprej se dogaja, da nam isti, ki glasno kažejo na Srebrenico, z vsemi močmi tajijo na desetine slovenskih Srebrenic. Isti, ki zahtevajo od Unesca, naj uvrsti partizansko holnico Franjo na spisek svetovne dediščine, „ker uteleša izjemne univerzalne vrednote humanitarnosti, požrtvovalnosti in sočutja“, ščitijo ljudi, ki so prav te „izjemne univerzalne vrednote humanitarnosti, požrtvovalnosti in sočutja“ gladko tisočkrat pohodili, ko so dali pobiti ranjence, vojne ujetnike, dojenčke, nosečnice, starke ... Zaradi komunističnega režima smo Slovenci dvakrat razklani. Najprej zato, ker nekateri trdno verujemo, da so humanitarnost, požrtvovalnost in sočutje splošne dolžnosti, ki pravi, da jih je treba izkazati slehernemu, še zlasti šibkemu. Nekateri drugi pa so prepričani, kot je moč soditi iz njihovih dejanj, da te vrednote veljajo le med prijatelji. Iz te vrednotne razklanosti sledi druga: ne moremo se namreč poenotiti glede naše preteklosti. Vsi, ki so kakor koli povezani s komunizmom, hočejo njegovo tiranijo prikazati kot nekaj dobrega ne glede na žrtve in ceno, vsi pa, ki pozdravljajo Nürnberg, Haag ipd., ne morejo žrtvam komunističnega terorja odreči človeškega dostojanstva in pravic, tudi po smrti ne.

Seveda, če jaz ali meni podobni razmišljamo tako in to vedno, brez nihanj, se za to nihče ne zmeni. Čisto drugače pa je, ko o tem spregovori akademik Tine Hribar. Naš narod je razglasil za nesrečnega, ker je razdvojen glede preteklosti. Razlog za to vidi v prikrievanju resnice o Zločinu (Zločin z veliko začetnico!). Resnica bi lahko prišla na dan, če bi na grobiščih pisalo, da so v njih žrtve revolucije, a je državni zbor določil, da gre le za „žrtve povojnih usmrtev“. Akademik prepozna za takšno lažno formulacijo „poslanski puč“, ki ga je organiziral Milan Kučan. V ozadju tega sprenevedanja prepozna vpliv in moč komunistične in udbaške kontinuitete, ki je ne gre več podcenjevati, saj prav ta preprečuje, da bi krivce za pomore in tiste, ki jih prikrievajo, privedli pred sodišče.

Glede na akademikovo vijugavo pot med demokracijo in Kučanom lahko sklepamo, da sluti čas, ko se bodo komunistični zločini merili z resnično univerzalnimi merili. Vsekakor je postavil za patologijo našega življa pravo diagnozo: boleha zaradi vpliva in moči komunistične in udbaške kontinuitete, ki jo poseblja Milan Kučan. To diagnozo potrjuje tudi dejstvo, da je prav Kučan nekaj let pred „koncem“ komunizma podpisal zakon o slovenskem tajnem uradnem listu in z njim do popolnosti izpopolnil skrivne vzporedne državne strukture, ki delujejo še danes. Akademik je prav tako zavrnil Kučanovo tezo o več zgodovinskih resnicah: ta je samo ena - resnica o Zločinu. Dokler tega ne bomo priznali, smo morda srečen živelj, a zagotovo nesrečno ljudstvo, ki mu bodo brez težav vladali zaščitniki zločincev in skrivači njihovih zločinov.

Incidenta s Hrvaško

Potem ko so slovenski mediji v sredo poročali o domnevni hrvaški širitvi školjčiča pri Kanegri, je za novo stopnjevanje napetosti v odnosih med Slovenijo in Hrvaško poskrbel kandidat Hrvaške stranke prava na bližnjih parlamentarnih volitvah na Hrvaškem Slaven Letica, ki je na dan uradnega začetka predvolilne kampanje prišel k vojašnici na Trdinovem vrhu na Gorjancih..

Poslanska skupina NSI pa je na komisijo DZ za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb poslala zahtevo za sklic izredne seje komisije, na kateri bi se seznanili z dejstvi in okoliščinami, v katerih je prišlo do najnovejše kršitve slovenske suverenosti v Piranskem zalivu. Savdrijski ribiči so sicer v četrtek slovensko ladjo Pomorske šole iz Pirana obtožili, da je izzvala nov incident, s tem ko je prečkala razmejitveno

črto v Piranskem zalivu in nekaj ur plula ob obali Kanegre.

Državni sekretar na MZZ Andrej Logar je v izjavi za medije dejal, da ministrstvo incident pri Pohod Letice na Trdinov vrh po ocenah MZZ predstavlja kršitev dogovora o izogibanju incidentnim situacijam. Kot je v zvezi s korakom Letice še poudaril Logar, potek meje med Slovenijo in Hrvaško še ni dokončno določen, do dokončne rešitve tega vprašanja in uveljavitve sporazuma o meji pa je vojašnica na Trdinovem vrhu nesporno na slovenskem ozemlju.

Oba dogodka ministrstvo uvršča v kontekst hrvaške predvolilne kampanje.

Kot je poročal Radio Slovenija, je širitev enega od dveh polj za gojenje školjk Sargusa ob savdrijski obali v smeri proti Sloveniji potrdil vodja lovske in ribiške inšpekcije pri inšpektoratu

za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo. Kot je povedal, je ribiški inšpektor ugotovil, da se je na enem od polj pojavilo enajst novih sodov.

Za nov dvig napetosti v odnosih med Slovenijo in Hrvaško pa je v četrtek poskrbel še kandidat hrvaške HSP na bližnjih volitvah na Hrvaškem Slaven Letica, ki je uresničil svojo napoved in na dan uradnega začetka predvolilne kampanje prišel k vojašnici na Trdinovem vrhu na Gorjancih, oblečen v oblačila hrvaškega bana Josipa Jelačića.

Dejstvo, da so slovenski vojaki v tej vojašnici, ostaja del trajnega spora med državama, v bistvu katerega je predvsem nerešeno vprašanje meje na morju, ker slovenska stran ni nikoli oporekala katastrske meje med sosednjima občinama na tem območju, pravijo Hrvati.

Po STA

Evropski parlament o hrvaški razglasitvi ekološko-ribolovne cone v Jadranu

Evropski parlament vztraja, da morajo intenzivni dialog in diplomatska sredstva ostati najprimernejši način za dogovor o mejah, obenem pa pričakuje, da bo dogovor o izključnih gospodarskih in ribolovnih conah dosežen na beneški konferenci 25. in 26. novembra. Tako naj bi se glasil poziv parlamenta Hrvaški v letošnjem drugem poročilu o procesu stabilizacije in pridruženja, če bo obveljala beseda njegovega avtorja, poslanca Joosta Lagendijka.

Po predlogu amandmaja bi moral parlament obžalovati, da so hrvaške oblasti enostransko razglasile omenjeno cono, ne da bi se pred tem posvetovali s prizadetimi državami in kljub izrecnemu nasprotovanju Evropske komisije in predsedstva EU.

Tudi odbora za zunanjo politiko in za kmetijstvo italijanske poslanske zbornice sta na skupni seji sprejela tri resolucije, ki vlado pozivajo, naj s političnimi in diplomatskimi pobudami prepreči, da bi vlada v Zagrebu uresničila namero o razglasitvi zaščitne ekološko-ribolovne cone (ERC) v Jadranu.

Države ob zaprtih ali polzaprtih morjih naj med seboj sodelujejo pri varovanju morja in izkoriščanju ribjih zalog. Zaradi geomorfološke oblike dalmatinske obale in njenih številnih otokov bi izhodiščna črta za določitev ERC potekala tako, da bi Hrvaška razpolagala z izključno pravico do ribolova v približno treh petinah Jadranskega morja. Resolucija zato poziva vlado, naj prepreči

takšno skrčenje italijanskega ribolovnega območja in naj se v času svojega predsedovanja Evropski uniji zavzame za učinkovito sredozemsko ribolovno politiko, ki bo upoštevala vse zainteresirane države.

Druga resolucija opozarja, da bi razglasitev ERC poleg škode italijanskim ribičem povzročila tudi „resen politično-diplomatski spor s Slovenijo z negativnimi posledicami za dvostranske odnose med Hrvaško na eni ter Italijo in Slovenijo na drugi strani“.

Za varnejše življenje!

Od prihodnje številke dalje bomo v našem listu objavljali vrsto osebnih in družinskih ukrepov, ki jih lahko rojaki podvzamejo, za večjo varnost v sodobnem navalu kraje, ropov in ugrabitev. Nasveti, objavljeni v slovenskem jeziku, so prevod napotkov, ki so jih pripravili strokovnjaki argentinskih varnostnih skupin. Berite jih in priporočite njih branje svojim prijateljem!

GLEJ...

SLOMŠKOVA PROSLAVA	3	NOVI DRŽAVNI SIMBOLI	4
UDBA.NET	3	LJUBLJANSKA KUKAVICA	4
VTISI IZ SLOVENIJE	4	SLOVENSKI KOTALKARJI	6

Čestitki ob 48. Slovenskem dnevu

Predragi vsi, ki ste danes zbrani na Slovenski Pristavi na 48. Slovenskem dnevu

V veliko čast in veselje mi je, da vas danes lahko, čeprav na daljavo, priskrčno pozdravim.

48. Slovenski dan v daljni Argentini je vsem Slovenkam in Slovencev samo lahko v ponos. Saj to je ponovni dokaz dolgotrajne in globoko doživete in še vedno živeče zvestobe vas vseh svojemu narodu, materinemu jeziku ter matični domovini. Dobro se zavedamo, kako trnova je bila življenjska pot Slovencev, ki smo za roko ali pa v naročju naših staršev morali zapustiti domovino ob tragičnem koncu druge svetovne vojne in ob neusmiljenemu vihanju revolucionarnega komunističnega nasilja. A vendar smo Bogu hvaležni, da smo utegnili ustvariti svoj dom po različnih koncih sveta, predvsem pa v Argentini. Slovenija danes živi v vaših srcih in se razrašča in krepi po vaših domovih.

Ko smo danes neme, daljnje priče slovenskega življenja med vami, pa si marsikdo sprašuje, od kod ta moč, od kod te globoke korenine, ki še vedno rodijo toliko sadov.... Vse postane razumljivo in jasno, ko se obrnemo nazaj in iz spomina priženemo v zavest odločnost in požrtvovalnost generacije naših očetov in dedov, ki so trdne temeljne zastavili in začrtali našo pot. Naj bo danes tudi dan hvaležnosti Bogu za vse darove, ki smo jih preko njih prejeli, in tudi dan obnove naše nadaljnje zvestobe.

Čaka nas nič manj trdo delo, ko upamo in si prizadevamo, da bi le znali v današnjih okoliščinah posodobiti in uresničiti sanje in vizijo Zedinjene Slovenije. Prvikrat v naši tisočletni zgodovini pod Triglavom bomo Slovenci živeli v brezmejnem etničnem prostoru na stari evropski celini. To predstavlja nove izzive in neizmerne možnosti za Slovence, o katerih so naši predniki samo sanjali in tiho upali: nov razcvet našega naroda v sklopu svobodne Evrope, ki se gradi na podlagi spoštovanja drugačnosti vseh svojih narodov. Predvsem so to izzivi za našo državo, a vendar so to tudi izzivi za vse Slovenke in Slovence, ne glede kje živimo. Upam in srčno želim, da bomo našli skupni jezik in nove načine sodelovanja, da bomo vsi sedaj živeči Slovenci skupaj kos tem izzivom in da bomo - v našem času - uresničili upanja in sanje naših prednikov.

Bog živi vse Slovence!

Andrej Bajuk
Predsednik Nove Slovenije

O prihodnosti slovenske manjšine v Italiji

V goriškem Kulturnem centru Lojze Bratuž se je začela programska konferenca slovenske narodne manjšine v Italiji, katere namen je postaviti čimbolj kakovostna izhodišča in programe za slovensko manjšino v Italiji za prihodnje desetletje. Konferenca z naslovom Manjšinski jeziki v evropski regiji Alpe Jadran: od delitve do sodelovanja, se udeležuje več kot dvesto predstavnikov slovenske manjšine, pa tudi slovenske države. Poleg predsednikov obeh krovnih organizacij Slovencev v Italiji je navedoče nagovoril tudi novi generalni konzul RS v Trstu Črtomir Špacapan.

Po besedah predsednika Sveta slovenskih organizacij (SSO) Sergija Pahorja je „programska konferenca dobra priložnost, s katero lahko Slovenci v Italiji spoznamo, kako počasi rastemo v skupnost, in zato tudi priložnost za več samozavesti in samozavedanja“. Pahor je tudi opozoril na slabosti v manjšini, nakazal tesno sodelovanje med krovnicama organizacijama, ki ga gre še nadgraditi, in se ustavil pri „velikem demografskem padcu, ki zares ogroža našo narodno skupnost in nas vodi v folklorno ekzotični pojav“, kar je seveda smrt za

slovensko manjšino v Italiji. Pahor je poudaril, da mora slovenska manjšina v Italiji najti sama v sebi moč za boljši jutri, kajti „drugi nam ne morejo zagotoviti preživetja“.

Slovencev v Italiji je premalo, da bi se lahko med seboj prepirali, če hočejo biti v prihodnje uspešni, zato je sklenil z besedami: „Zanesti se moramo drug na drugega, delati korake, ki so možni in dosegljivi, predvsem pa ob bližnjem vstopu Slovenije v EU na našem območju ustvariti take pogoje, da se bomo Slovenci, ki danes živimo ob meji, ponovno združili v eno telo in še tesneje sodelovali!“

Predsednik levičarske Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ) Rudi Pavšič je v poročilu poudaril, da je programska konferenca priložnost, ki je doslej slovenska manjšina v Italiji še ni imela, in ob tem opozoril, da bi bilo vsakršno zapiranje slovenske narodne skupnosti danes beg pred stvarnostjo in „tek v folklorizacijo“, kar bi bilo za Slovence usodnega pomena. Manjšina mora v sebi najti dovolj moči, da pride v kratkem do vsemanjšinskega predstavnštva, tako Pavšič, ki je ostro nastopil proti „drobnjakarstvu in vsaki raz-

Spoštovane Slovenke, spoštovani Slovenci, drage rokinje in rojaki!

Dovolite mi, da vas najprej priskrčno pozdravim in iskreno čestitam ob največjem slovenskem prazniku v Argentini, Slovenskem dnevu.

Pred kratkim je moj prijatelj, nekdanji častni konzul v Avstraliji, Dušan Lajovic, izdal knjigo. Med svobodo in rdečo zvezdo jo je poimenoval. Ko sem knjigo prebral, sem bolje razumel, kako se počuti človek, ki je prisiljen zapustiti domovino. Ne vojna, ne zapor in ne preganjanje Dušana Lajovica ni toliko prizadelo kot slovo od domovine. Zapisal je: „Ko je ladja dvignila sidro in počasi zaplula skozi neapeljski zaliv, za nami ni ostajala le Italija, temveč tam daleč tudi naša domovina in v njej vsi moji dragi. /.../ Nikoli nisem pomislil in nikdar si nisem mogel predstavljati, da bom nekega dne zapustil Evropo in da se bo moje življenje tako spremenilo. /.../ Mislil sem na Avstralijo, na novo domovino, kjer bo postava postava in bo mera človeka poštenje in ne politična pripadnost ali narodnost.“

Tudi sam poznam te občutke. Poznam to neizmerno grenkobo, od katere odreveni srce. Več mesecev sem v zaporu dan za dnevom hrepenel po svobodi in pravičnosti ter sanjal o Sloveniji kot samostojni državi, ki bo topel in varen dom za vse. Vem, da to ni bil samo moj sen. To so bile sanje mnogih generacij Slovenk in Slovencev. Pred dobrimi desetimi leti so postale resničnost. Uslišane so bile prošnje in zaživeli smo novo življenje. Ali smo ga v resnici? Da živimo v samostojni državi in sami odločamo o sebi ter svoji prihodnosti, je brez dvoma dejstvo. Toda ali smo kot nacija razčistili s svojo preteklostjo, se pomirili z njo, se iz nje naučili, kar se je bilo naučiti treba? Ali lahko rečemo, da smo šli skozi očiščenje in da pot lahko nadaljujemo duhovno prenovljeni? To so le nekatera izmed vprašanj, ki si jih moramo v tem trenutku zastaviti in nanje seveda poiskati odgovore. Pred nami je pomembno obdobje. Slovenija bo prihodnje leto tudi uradno postala enakopravna članica zveze evropskih demokratičnih držav. Prvič v zgodovini bomo volili svoje predstavnike v evropski parlament. Volili bomo poslance v državni zbor Republike Slovenije. Vse to in številni drugi izzivi, ki jih pred nas postavlja sedanji trenutek, so nova priložnost, a le če se bomo z njimi soočili pomirjeni v sebi in z jasnim vedenjem, kaj hočemo doseči kot nacija. Ob takšnih trenutkih se je potrebno ozreti vase in odgovore na vprašanja ter dileme poiskati v svojih srcih. Tam domujeta ljubezen in pravičnost, tam domuje modrost, ki je brezčasna in je noben politični režim, nobena represija in oblast ne morejo streti. Samo pot do nje lahko zabrišejo. Verjamem, da smo sposobni najti pot nazaj k srcu naroda, kot smo to znali storiti takrat, ko se je rojevala slovenska država.

Drage Slovenke in Slovenci, pravijo, da ljubezen ne pozna meja. Takšna je brez dvoma ljubezen do domovine in vi to najbolj veste. Če bi danes poskušali opisati občutke, ko ste pred desetletji morali zapustiti Slovenijo, bi bili verjetno podobni tistim, o katerih govori Dušan Lajovic. Ker ga poznam, vem, da domovine ni nikoli pozabil. Vedno jo je nosil v srcu, kot nosimo v srcu ljubezen do svojih bližnjih. Domovina je ena sama, je kot mati, ki neizmerno nežno in ljubeče drži otroka v naročju. K njej nas vedno vodi hrepenenje, ne glede na to, kje živimo in kje si zgradimo novo življenje.

Dovolite mi, da vam ob 48. slovenskem dnevu še enkrat čestitam in zaželim lepo praznovanje. Ob tej priložnosti se vam iskreno zahvaljujem za vso podporo in zaupanje našim prizadevanjem za boljši jutri.

Bog z vami!

Janez Janša
Predsednik Slovenske demokratske stranke (SDS)

Knjižne novosti založbe Družina

Pri založbi Družina so v teh dneh izšle tri knjižne novosti, s katerimi so njihovi avtorji in uredniki na predstavitvi seznanili javnost. V knjigi **Filozofija, naš vsakdanji kruh** avtorja **Vladimirja Kosa** so po besedah urednika zbirke Sidro Matije Ogrina strnjene temeljne misli iz filozofije, ki razčlenjujejo osnovne pojme filozofskega razmišljanja. Knjiga Ena urca je prišla avtorice Zmage Kumer je zbirka mrljskih pesmi, ki jih je ustvarilo slovensko ljudsko izročilo. Berta Golob pa je avtorica knjige Skriti zakladi, ki je namenjena razmišljanjem o skrivnosti rožnega venca.

Pri branju knjige Vladimirja Kosa bralec ne potrebuje predznanja iz filozofije. V Sloveniji manjka temeljna knjiga o človekovem razmišljanju, zato je napisal „temelj vsakemu zdravemu razmišljanju“. Na podlagi njegove knjige bralec lahko sodijo o modernih filozofskih tokovih. V knjigi se je Kos prvič predstavil kot filozof, čeprav je kot univerzitetni profesor v Tokiu dolga leta predaval filozofijo.

cepljenosti“ znotraj manjšine same, saj to škodi celotnemu slovenskemu narodnemu telesu v Italiji. Novi generalni konzul RS v Trstu Črtomir Špacapan je opozoril na hude razprtije znotraj slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem, ki škodujejo najbolj manjšini sami.

Po STA

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Peronistična zmaga v provinci Chubut je komaj prinesla nekoliko oddiha vladi. Razni žgoči problemi ne dovolijo, da bi okoli predsednika praznovali. Varnost je preveč tesno povezana s politiko.

Znova peronizem. Po zadnjih volitvah, ki niso bile ugodne Kirchnerju, je za vlado prišel vesel odih. Preteklo nedeljo so imeli volitve v provinci Chubut. Tam so zadnjih 12 let vladali radikali in napovedi so kazale, da imajo možnost ta okraj obdržati v svojih rokah. Zato je peronistična zmaga toliko več vredna. Polemični Mario Das Neves bo novi guverner, ker je prejel 45% glasov, medtem ko je radikal Lizurume ostal z 41 odstotki. Tako se počasi dopolnjuje politični zemljevid argentinskih provinc. Guvernerske volitve bodo še v provincah Salta (16. novembra) in Entre Ríos (23. novembra). To zadnje nedeljo pa bodo tudi poslanske volitve še v San Luisu, Corrientesu in na Ognjeni zemlji. Potem bomo imeli za nekaj časa mir in vlada bo lahko bolj gledala na probleme kot na volilne poteze.

Nevarna ne varnost. Vprašanje varnosti, nasilja in organiziranega kriminala postaja že glavno vprašanje sedanje vlade. To ne pomeni, da drugi problemi niso važni. Odločilno je, da to vprašanje predstavlja največjo skrb prebivalstva na splošno. In ker so ljudje začeli protestirati in zahtevati, naj vlada nesigurnosti enkrat naredi konec, je problem vedno bolj pereč. V tej zadevi predsednik Kirchner igra velik del svoje priljubljenosti. Ljudje se namreč ne zadovoljijo samo z nekaterimi blestečimi potezami. Pričakujejo (in zahtevajo), da se vladni ukrepi tudi dejansko poznajo. Izkazalo se je namreč da razni poizkusi, vsaj delno efektivni, niso prinesli večjega oddiha v vsakdanje življenje, ki še naprej poteka v znamenju nasilja in strahu.

Politični problem. Na splošno smo doslej domnevali, da je varnost problem policije in njenega delovanja. Sedaj pa se kaže, da je (tudi v Argentini) vprašanje precej povezano s politiko. Ko je pravosodni minister Beliz pretekli teden obdolžil, da so številni politiki povezani s vprašanjem kriminala, so nanj navalili vidni predstavniki peronizma province Buenos Aires. Vendar je predsednik Kirchner podprl svojega ministra in grobo obtožil provincijsko policijo zaradi korupcije in sedanje stanja. Omenil je, da je skoraj v vseh primerih ugrabitve bil aktivno udeležen kak član policijskih sil. Opazovalci tudi omenjajo

zaostren položaj med predsednikom in provincijskim guvernerjem. Felipe Solá se mora odločiti ali izvede kirurški poseg v policijske vrste z vsemi nevarnostmi, ki to predstavljajo in z zamerami v lastnih političnih vrstah, ali pa izgubi podporo predsednika.

Kako daleč? Te dni je bila pod pritiskom državna tožilka Casal Gatto, ki raziskuje nepravno obogatitev provincijskih policijskih šefov. Neznanci so ugrabili njeno sestro, jo pridržali tri ure in jo izpustili z grožnjo, da bo prihodnjič na vrsti tožilka sama. Razne grožnje in pritiski zadevajo tudi druge tožilce in sodnike, ki imajo v rokah raziskave ugrabitev in policijske korupcije. Najbolj kočljivo pa je, da je sam predsednik Kirchner, potem ko je obtožil provincijsko policijo, prejel po telefonu grozilna sporočila, ki so se tikala članov njegove družine. Vlada in družba se bosta morali odločiti in temu stanju narediti konec. Nevarnost je namreč, da zaidemo v položaj kot je v Kolumbiji in se kaže tudi že v Brazilu, kjer je organiziran kriminal močnejši kot pa vlada.

Poraz ali umik? Pretekli teden je prinesel tudi nekaj novosti glede problema cestnih blokad. Sicer minimalne skupine skrajnih piketerov vedno bolj trdo nastopajo. Zasedli so tudi prazne terene v Palermu, a se potem z raznimi vladnimi obljubami umaknili. Vlada, ki je v določenem trenutku napovedala ostro politiko proti tem skupinam, je popustila. Predsednik Kirchner jih je sprejel in se z njimi razgovarjal. Najbolj presenetljivo pa je, da v parlamentu pripravlja zakon za neke vrste „amnistijo“, ki bi ukinila vse sodne postopke proti njim. Kakih 3000 jih je namreč obtoženih različnih kaznivih dejanj. Na splošno opazovalci menijo, da je ta umik le strateškega značaja in ne priznanje poraza napram tem skupinam. Vlada jim že iz političnih razlogov ne more pustiti prostih rok, ker je tudi javno mnenje večinsko proti njihovemu nastopanju.

Se zgodovina zopet ponavlja? Pojav piketerov je sicer originalen glede metod. A po svoje spominja na Montoneros izza sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Peron je z njimi ljubimkal in jim dajal potuho, dokler se ni pokazalo, da jih ne more več obvladati in jih je moral pognati z majskega trga. Podobne glasove slišimo sedaj. Piketeros so določenim krogom (Duhaldeju?) služili, da so povzročili kaos in padec De la Rue. Sedaj pa postajajo nevarni in jih skoraj ni moč mirno obvladati. Kdo jih bo sedaj izgnal z „majskega trga“?

SLOVENCİ V ARGENTINI

Slomškova proslava

Slovenska pesem naj živi!

V soboto, 4. oktobra so šolarji naših slovenskih osnovnošolskih tečajev iz mesta in predmestja Buenos Airesa doživeli posebno srečanje v Slovenski hiši, v okviru vsakoletne proslave na čast blaženega Antona Martina Slomška, duhovnega očeta slovenskih šol.

Že pred napovedano uro so bili zasedeni vsi prostori v cerkvi Marije Pomagaj. Pri sveti maši, ki jo je daroval prelat msgr. Jure Rode, smo se hvaležno spomnili na rajne učiteljice in učitelje naših šol. Sveta maša je bila izredno bogato pripravljena: pridiga je bila namenjena razlagi novega dela rožnega venca, svetlega dela, ki ga je sveti oče, papež Janez Pavel II. uvedel v ravno minulem liturgičnem letu 2003. Tako je vsaka šola pripravila sliko primerno skrivnosti, katero je naprej molila, ostale šole pa so odgovarjale. Med skrivnostmi je dr. Rode razlagal njihov pomen. Vsaka šola je tudi poskrbela za darove, ki jih je postavila na oltar med molitvijo rožnega venca. Seveda, taka razlaga je zavzela veliko časa in zahtevala koncentracijo, ki je težko dosegljiva za najmlajše otroke.

Zato se je po maši hitro vnel vesel živ žav po dvorišču, kjer so se otroci malo okrepčali in razgibali. Po petnajst minutnem odmoru je ura že podila v dvorano, kjer so otroci hitro zasedli prostore, razdeljene po šolah.

Mrmranje je čudežno utihnilo, ko je šolska referentka Ani Klemen spregovorila prve besede in pozdravila vse navzoče, na prvem mestu predsednika Zedinjene Slovenije Lojzeta Rezlja s soprogo in prelata msgr. Jureta Rodeta. Skrivnostne jagode rožnega venca so se v dvorani spremenile v venec spleten iz pesmi in razmišljanj o Slomškovih delih, ki so se prepletale ena za drugo. Po skupnem petju prve kitice pesmi Anton Martin Slomšek so otroci pozorno poslušali nastavljeni uganki. Presenetljivo smo ugotovili, da so se nekatere učiteljice zelo vživele in prehitile z odgovorom otroke. Toda pri drugi uganki so otroci prekobili odrasle ter prišli z odgovorom na dan, še preden je bila uganka do konca izrečena!

Prva nastopajoča skupina, pod vodstvom Mojce Jelenc, je bila iz **Prešernove šole**. Množični, lepo uglašeni glasovi, so nas razveselili s štirimi pesmi: *Poznate deželo*, *Himna Prešernove šole*, *Marija rad te imam* in *Rdeča žoga*. Skupino so spremljali otroci z inštrumenti. Ves zbor je imel enakomerne rumenkaste srajčke s šolskim grbom.

Med menjavo nastopajočih je šolska referentka, napovedovalka na tem srečanju, doživeto prebrala Slomškovo poučno povest **Pajek in Muha**. Za tem je druga številčna skupina iz **Slomškove šole** pričela z izbranimi pesmi: *Moja vas*, *Moj očka ima konjička dva*, *Pri nas na Koroškem* in *Prišla je miška*. Ta šola si je izbrala same poskočne, razgibane pesmi, katere je popestrila z mogočno glasbo, s playbackom. Tako navdušeno petje je kar zavidljivo, vsa čast voditelju Marcelu Brulu. Kdo se ne spominja najmlajših dveh fantkov tam v prvi vrsti, ki sta tako široko

odpirala usta in „pela“ kar s celim telesom?! Tako navdušenje je zbudilo posebno pozornost med publiko, ki je ritem spremljala s ploskanjem.

Sledili so odlomki pesmi *Zlati čas*, s Slomškovim navodilom, naj dobro uporabljamo čas in dane možnosti za učenje, da ne zamudimo priložnosti.

Tretja skupina otrok iz **Jegličeve šole ABC po slovensko** je že stala pripravljena na mestu in nam zapela štiri pesmi: *Dreznica*, *Na počitnice pelje nas vlak*, ter kanona *Zvonček že kliče* in *Poj, poj, ljuba ptičica*. Dokazali so nam, da se s trudom da marsikaj doseči: špansko govoreči otroci so lepo naučene pesmice zapeli v lepi slovenščini. Posrečena je bila tudi izbira kanonov.

Zopet Slomškovo razmišljanje na vrsti, tokrat o „**Podobah po hišah**“: Kolikokrat pozablamo na kar je bistveno važno za našo duhovno rast in predpostavljamo malike? Že v svojih časih je Slomšek svaril svoje vernike pred malikovanjem in opozarjal, naj pazimo, „kakšen duh je v hiši doma...“

Po tem razmišljanju je četrta skupina iz **Baragove šole** sproščeno sede na odru pričela peti: *Naj pojejo otroci* (prevedena iz španščine *Que canten los niños*), *Mi, Slovenci*, *Naj te pozdravim*, *Marija*, *Pripravimo palačinke* in *Murenčki*. S takimi pesmimi otroci dojemajo, da naša slovenska skupnost ni izolirana, marveč je naš jezik živa dejavnost, ki spremlja in se obogati z vplivom okolice, kjer živijo.

Po branju nekaterih Slomškovih domačih zapovedi je prišla na vrsto sicer maloštevilčna **Jurčičeva šola**, ki je korajžno zapela dve pesmi: *Svetniki vsi* in *Kukavica*.

Zopet se je pojavila napovedovalka, ki je poskusila pomiriti že nekoliko narasli nemir otrok z novo zgodnico „**Dvoje mladih dreves**“. Lep nauk o delu nam je podal sam Slomšek v reku „Kdor ne dela, naj tudi ne je!“

Prezadnja skupina, iz **Rožmanove šole** pod vodstvom dirigentke prof. Lučke Marinček Kastelic, je prevzela mesto na odru in nam res lepo zapela: *Ptičja svatba*, *Mir in Veseli hribček*. Ta šola nam je zgled, ker dokazuje, kako lahko dosežemo, če resno vadimo. Kar tako naprej!

Med menjavo skupin je napovedovalka slednjič prebrala še nekatere Slomškove pregovore. Zaključno točko je prevzela množična skupina iz **Balantičeve šole**, ki je zapela: *Zdravilo za strah*, *Na nebu zvezde*, *Ura budilka*, *Rdeči avto* in *Sinička*. Otroci so se oddahnili po dolgem čakanju in se sprostiti v petju. Mogočno in veselo petje je zaključilo naše srečanje.

Pred odhodom so otroci 8. razreda obdarili svoje učitelje in učiteljice z nageljnomo. Šolska referentka je vsem otrokom čestitala in jih opogumila, naj še naprej gojijo ljubezen do slovenske pesmi in do materinega jezika po Slomškovem zgledu.

Utrujenost, ki jo je povzročil prenatrpan program, nikakor ni zagrenil veselja otrok, ki so se zadovoljni vrnili domov.

Take predstave, kakor smo jo imeli na tej Slomškovi proslavi, redkokdaj doživljamo. Zagotavljamo: Slovenska pesem še živi in bo donela na argentinskih tleh še mnogo let!

„**Slajše reči na svetu ni, kakor je pesem lepa**“ (Slomšek).

Š.R.

MATERINSKI DAN V SAN MARTINU

Začeli smo naš dan s sv. mašo v kapeli presvetega Srca Jezusovega. Daroval jo je naš dušni pastir mons. dr. Jure Rode, za vse žive in pokojne matere.

Pela sta otroški šolski zbor pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic in mladci pa mladenke pod vodstvom Monike Zupanc Filipič ob spremljavi kitar. V pridigi je mašnik poudaril pomen in vlogo materinstva v sedanjem času. Posebno se je spomnil todnevne proglasitve k blaženim matere Terezije iz Kalkute, matere ubogih. Zato smo vsi skupaj prebrali molitev, ki jo je napisal papež Janez Pavel II, ko je predstavil njeno pozorno in požrtvovalno ljubezen do Jezusa v ponižnem služenju vsakemu ubogemu in bolnemu človeku.

Razna berila in prošnje za vse potrebe smo prevzele mlajše in starejše matere. Prav tako smo poleg običajnega darovanja, nesle na oltar domači kruh in predpasnik, ki predstavljata naše delo in skrb za družino.

Sledil je poseben blagoslov družinam, ki pričakujejo otroka in se zanj Bogu priporočajo.

Za zaključek smo se z Marijino pesmijo zahvalili za lepo doživeto sv. mašo, za katero je poskrbela Marta Jenko Škulj.

Po maši smo bile povabljeni v zgornjo dvorano sanmartinskega Doma, kjer so nas čakale praznično pogrnjene mize.

Program je začel in nas v imenu mladcev pozdravil Damijan Jerman. Spregovoril je tudi predsednik Doma inž. Toni Kastelic in se zahvalil materam, ki pomagajo v slovenskem Domu in v slovenski osnovni šoli.

Najmlajši so nam zapeli zelo ljubko pesmico, ki je marsikateri mami orosila oko.

Da bi si malo opomogle, smo prostovoljke sodelovale pri zanimivi igri, za katero je bilo potrebno

imeti posluš in spomin, ko so naštevale razne predmete, pojme in lastnosti svojih mož. S tem smo pokazale, če jih dovolj poznamo.

Skupina mladenk in mladcev nas je presenetila s smešno pesmijo (po znani melodiji „Če študent na rajžo gre...“), kateri so spremenili besedilo.

Tudi mladinski predsednik Marjan Belec nam je ob tej priliki voščil najboljše želje.

Mladci in mladenke so se zahvalili Moniki Zupanc Filipič, ki jim vedno kot skrbna mamica pomaga pri pripravljani srečanj in raznih programov, kot na primer današnji.

Mladina nam je v priznanje pripravila zajtrk in podarila spominčke z rdečimi nagelčki.

Zelo smo hvaležne in

vesele, ko se nas naši otroci na poseben način spominjajo na ta dan.

(a-c)

UDBA.NET IN MOJA DRUŽINA

TINE DEBELJAK (1)

Pred letom je v slovenskem prostoru izbruhnila afera Udba.net, ki jo je sprožil tedajni častni konzul Slovenije v Avstraliji Dušan Lajovic.

Saj smo ves čas že vedeli za žalostno podobo slovenske in jugoslovanske tajne policije - Udbe, ki je ustrahovala vse Slovence. A sedaj smo dobili pregled nad vsem delom, če že ne arhiv vse te službe.

Za vpogled na internetu sem izvedel prepozno, ko ni bil več dosegljiv. Slovenska vlada je dosegla, da so na Tajskem prepredčili oddajanje.

Toda drugi so izbrali pravi čas. Moj nečak Marko Vombergar je namreč lahko celo noč snemal nekatere strani, predvsem o njegovi družini, ki so bile na internetu. Tako sem imel srečo, da sem dobil številke dosjejev skoraj vse moje družine, iz katerih se lahko razvidi vsebino, sistem ali podrobnosti iz tega udbinega dela, čeprav dosjeji sami niso dosegljivi in ne vemo, ali sploh še obstajajo.

Dobil sem tako nad 30 naslovov naših družinskih članov, tako imena Debeljak, Remec, Vombergar. Čudil sem se, koliko jih je bilo. A če je bilo na tem seznamu nad milijon državljanov, ni čudno. To je bil seznam dosjejev skoraj vseh odraslih Slovencev (razen otrok, pa sem ter tja še oni). Torej je slovenska Udba imela seznam vseh aktivnih Slovencev, in to poleg običajnih rojstnih in mrljskih knjig. A ta je bil neprimerno bolj organiziran. Kot je razvidno, je ta seznam imela vsaka celice Udbe ali vsaj dostop do njega, morda tudi vsaka postaja milice in obmejne službe ali z njo povezana celica Udbe. Če so dobili koga na mejnem prehodu ali zvedeli za kako ime pri policiji, so najprej pogledali v ta seznam, kaj pravi o njem Udba. Nato so pogledali v odgovarjajoči dosje, pa so

vedeli vse. Če ni bilo nič nevarnega za državo ali partijo, je bilo vse v redu. Če pa so v dosjeju našli kaj važnega, je nato potekalo vse po udbovski strani.

Naj kar začnemo s pregledom. Letos, ko se spominjamo 100 let od rojstva mojega očeta, začnimo z njim.

Najprej pride ime, **dr. Tine Debeljak**, nato datum in kraj rojstva, ime obeh staršev, izobrazba, poklic, narodnost in državljanstvo. Pripomba: emigrant in kje živi. Nato številka dosjeja,

A pri očetu je neka posebnost, ki takoj pade v oči. Najprej je omemba dveh števil. Ena je splošna, v Sloveniji; druga je pa kot emigranta, to je oznaka XVII in številka.

To bi še šlo. A sledi omemba Operativnega glasnika Državne varnosti, št. 2 iz leta 1986, in oznaka A, kar pomeni **ARETACIJA**; to pomeni, da kdor dobi očeta v roke, naj ga takoj aretira, potem šele sprašuje. Te oznake skoraj nihče nima. Zvedel sem samo, da ima isto oznako Božidar Fink. Torej je država hotela emigrantske voditelje dobiti v svoje roke.

In še ena zanimivost: v dosjeju so številke 20 fotografij. Torej imajo pri Udbi več fotografij očeta, seveda vse iz Argentine, kot jih imamo mi v družini. Torej morajo imeti fotografije iz raznih prireditelj ali kaj takega...

Mama: **Vera Debeljak roj. Remec**.

Njena številka dosjeja je slovenska, ne emigrantska, torej so jo imeli vpisano še medtem, ko je živela v Sloveniji. Njena številka pomeni, da je bila nadzorovana. In res se spominjam, da nas je doma vsak mesec obiskal „star družinski prijatelj“, ki se je vedno zanimal, kaj naši pišejo, kaj mi pravimo, itd. Sicer ga je mama takoj

spregledala. Mimogrede, tudi ona ima tri fotografije v dosjeju.

Naj še napišem o sebi: **Tine Debeljak ml.**

Številka dosjeja odgovarja osebam, ki so bile nadzorovane (Iz Slovenije sem lahko odšel šele 1954. leta). Štejem si v veliko čast, da sem se tako znašel v družbi Janša, Pučnika in še koga. Spada v splošno slovenski seznam Udbe. Vem, da se je partija in Udba vtikala vame še v Sloveniji, med šolanjem. A še en dokaz: Ko sem zaprosil za dovoljenje za odhod v Argentino, sem bil že vojaški obveznik in bi moral najprej odslužiti vojsko kot drugi v takem položaju. A zaprosil sem vseeno, da si ne bi kdaj kaj očitil. A začuda, brez problema in kakega zaslišanja sem dobil oproščenje vojaške službe. A nato mi je povedal cerkvenik pri frančiškanih, kjer sem ministriral, da so njega klicali na Udbo in spraševali o meni. Vprašal jih je za čuden, ali me bodo spustili iz države, pa so mu odgovorili: „Prej ali slej ga bomo morali zapreti. Nočemo delati mučencev, naj gre!“

Moji sestri:

Starejša **Marjeta Debeljak por. Vombergar** ima sicer zabeleženo napačno mesto rojstva - Črnomelj, prav bi bilo Ljubljana. Seveda sledi omemba, da je emigrant. In ima emigrantski dosje.

Konec prihodnjic

KOSTANJ

Verjetno sem že kdaj zapisal, da tovrstne vrstice bolj razumejo bralci iz generacij, ki so bile rojene v Sloveniji - „ta stari“, čeprav je tistih starejših že bolj malo, „novih“ starejših pa vsakič več. In ne bo to zadnjič, ker se mi ob pojavu določenih dogodkov vzbudijo spomini, ki jih pa sam nisem doživel.

Te ugotovitve pripeljejo še do naslednje: Slovenija ni več to, kar so nas naši starši in učiteljice učile. Je moderna država iz prvega sveta - istočasno pa je ohranila nekatere navade iz „pradavnine“, bi rekli.

To pot je razlog za takale razmišljanja **kostanj**. Sadež, ki se tudi v Buenos Airesu dobi, a ne veš točno, kako in kaj z njim početi. Sam sem ga rad kar surovega pojedel; kuhan mi ni bil okusen.

Jeseni pa je kostanj razlog za srečanje, klepet. In ker se že pomalec najavlja hlad in mraz, ni čisto odveč toplota, ki jo ogenj in železna plošča izžarevata, kostanj pa se na njem lepo peče.

Kot vsak tak običaj, ima tudi ta svoje vrste obred ali potrebe. Najprej je treba kostanj seveda nabrati, potem pri mizi na kostanju narediti zarezo, da ga med peko vročina ne raznese. Potem je na vrsti sama peka, ko se („a la plancha“) peče in daje od sebe prijeten parfum. Čez četrte ure je na vrsti končna faza obreda: lupljenje in jed. Seveda se vse to ne dogaja v popolni tišini: tu je priložnost za pomenek, izmenjavo skrbi, novic, načrtov, - pa za smeh, razigranost, morda tudi za petje.

In preseljencu takoj pade na misel podobnost s srebrijem mate čaja. Tudi mate ima svoj obred, pripravo in simboliko. Tudi mate je izgovor za srečanje. In čim več je takih prilik, toliko lažje je prenašati tegobe življenja, pa tudi posredovati nekaj dobre volje tistemu, ki mu jo primanjkuje.

Srebanje mateja (z bučko in cevko-bombižo) je bilo večinoma „privatna“ zadeva. Hočem reči: pil si ga doma, pri prijatelju ali na pločniku, morda na delu. Nisi ga pa mogel dobiti v barih. Šele pred nekaj leti (leta hitro tečejo: kako desetletje?) so ga začeli ponujati tudi v javnih lokalih. Tu se pa podobnost s kostanjem neha, ker je kostanj že stoletja v „javni ponudbi“ na cestah. Znano je dejstvo, da so na Dunaju že pod Avstrogrsko kostanj pekli - Slovenci.

V Ljubljani je ta ponudba vedno živa. Ker pa red drži svet, so tudi kostanjepeki podvrženi birokratičnim mestnim odredbam in - dajatvam... Za peko kostanja se moraš prijaviti,

Slovenski kostajnar na Dunaju

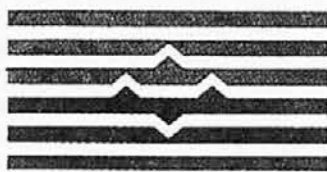
Državni simboli ali „ovitki za čokolado“

V Sloveniji je zadnje čase delovala komisija za spremembo slovenskih državnih simbolov, grba in zastave, ker mnogim nista všeč, ker sta bila izbrana na hitro, sestavljena iz narodnih barv in komunističnega grba, pa še zastavo velikokrat zamenjujejo s Slovaško in Rusijo.

Ta komisija je delo zaključila in objavila rezultate javnega natečaja. Prvo nagrado za grb in zastavo je dobil Dušan Jovanovič iz Kopra. Če je bil glavni namen novih simbolov razpoznavnost, je nagrada

upravičena. Takih grbov in zastave nima nobena država na vsem božjem svetu. A kot slovenski simboli so popolnoma nemogoči, saj ni nikjer nobene povezanosti s slovensko tradicijo ali zgodovino. Predsednik SNS Zmago Jelinčič je izjavil - in mi se s tem strinjamo - da so to primerni za „ovitke za čokolado“.

Sedaj bo šel predlog v parlament, kjer ga lahko potrdijo ali ovržejo, kar bi bilo po našem mnenju najbolje. Če so tudi drugi predlogi temu podobni, ostanimo raje pri starem.

Nagrajena predloga za grb in zastavo RS. Zgornje tri črte so motno temno modre, spodnje tri pa motno temno rdeče

plačati kar močne davke in tudi kar lepo najemnino za kiosk - leseno barakico, v kateri naj bi se obvarovali pred dežjem in snegom vse te mesece do konca januarja.

Za mali papirnati kornet („cucurucho“) je treba odšteti 300 SIT, za velikega pa 500 SIT. Ker je teh „postojank“ po Ljubljani kar nekaj, mora biti to tudi ekonomsko uspešen posel.

Zanimivo je tudi, da tako v slovenščini kot kasteljansčini poznajo rek za isto tematiko: Sacar las castañas del fuego - ali za nekoga kostanj iz žerjavice pobrati...

GB

Carmina Slovenica na turneji po Argentini in Čilu

Koncertni zbor Carmina Slovenica pod vodstvom Karmine Šilec se bo 11. novembra odpravil na gostovanje po različnih odrih Argentine in Čila. Po uspešnih gostovanjih in nastopih na koncertnih odrih od Cankarjevega doma do San Francisco Symphony Hall, od gledališča Teresa Carello do Hong Kong Cultural Center, se bo zbor med svojo drugo turnejo v Južni Ameriki na povabilo organizatorjev udeležil dveh mednarodnih festivalov. Ob začetku turnee bo mariborski zbor 13. novembra v Buenos Airesu izvedel samostojni koncert v Teatru Colon, pomembni in najmogočnejši kulturni instituciji Južne Amerike.

Nato se bodo pevke odpravili v Mendoza, kjer bodo nastopali med 14. in 16. novembrom. Gostovanje v Čilu bo trajalo od 18. do 23. novembra.

Skupno bodo imeli sedem koncertov, vrhunec pa bo nastop na 15. festivalu Cantapueblo. Vsi gostje tega festivala bodo, kot piše mariborski Večer, izvedli znamenito Krolsko mašo Ariela Ramirez, ki bo sam tudi vodil koncert v Mendosi. Carmina Slovenica bo v okviru 6. mednarodnega zborovskega festivala v Santiagu de Chile in Viña del Mar nastopil v več čilskih mestih. Sodelovali bodo s programi: Slovenska glasba - skladbe Lojzeta Lebiča ter splet pesmi in plesov slovenskih pokrajin, Scivias - napevi svetovnih religij, tradicij in prvotnih verovanj, ter Vampirabile - skladbe različnih avtorjev, povezane v scensko celoto.

Na zaključnem gala koncertu bodo slovenske pevke premierno izvedle vokalno-instrumentalno delo Adiemus Karla Jenkina. Delo sodi v t.i. „world music“ (sodobna literatura, simfonična glasba) s pridihom etnične glasbe in je kot najbolje prodajani album dosegel vrh lestvic tako klasične kot popularne glasbe v zadnjih nekaj letih.

Odlukuje ga značilen zvok, mešanje stilov „world music“, „new age“ in klasične glasbe, ki kljubuje običajni klasifikaciji. Skladatelj je o delu dejal: „Zame je Adiemus iznad vseh označb. Dejstvo, da doseže ljudi iz različnih okolij, verovanj in kultur, daje delu univerzalno privlačnost, ki je specifična. Skladbe so lahko duhovne, religiozne, meditativne - odprte so, da „peljejo“ ljudi v smeri, ki jih sami izberejo.“ Doma bo novi program zbor krstil 11. marca 2004 v SNG Maribor in 13. marca 2004 v Cankarjevem domu, 25. junija pa načrtuje nastop na festivalu Lent v Mariboru.

BREZPLAČEN TEDNIK

Vsak petek bo odslej v gospodinjstva Ljubljane in Maribora z okolico brezplačno prihajal nov tednik Žurnal. Njegova petkova številka je že postregla z mešanico zabavnih in resnih vsebin. Tednik bo po napovedih izhajal v nakladi 212.000 izvodov, lastnica pa je avstrijska Medijska korporacija Styria.

Kukavica na ljubljanskem radiu

V soboto, 3. novembra 1926 popoldne je župnik pisatelj Franc Saleški Finžgar imel slavnostni govor prve novoustanovljene radijske postaje v Sloveniji. Njen zvočni glas je bilo kukanje ptice kukavice. To je bil med najbolj značilnimi radijskimi znaki med tedaj še redkih radijskih postaj na svetu. Pisatelj Finžgar je svoj govor začel z besedami: „Praznik slovenske besede je danes. Praznik, velik, dasi tiho svečan, kakor ga še ni doživela slovenska beseda. ... Ob tej tiho slovesni uri se ozrimo v zgodovino slovenske, tako lepe, pa tako malo poznane slovenske besede...“

Za njim je pesnik Oton Župančič recital odlomke iz Dume. Sledil je koncert opernega orkestra, zvečer pa je bil prenos „Prodane neveste“ iz ljubljanske Opere. Po predstavi je Radio Ljubljana prvič oddajal poročila.

Prvi, ki se je v Sloveniji resno ukvarjal z radiom, je bil prof. Mario Osana, ki je bil profesor na elektrotehničnem oddelku ljubljanske univerze. Postavil je oddajnik v

Domžalah in prvo stavbo radijskega študija na začetku Bleiweisove ceste (pri ljubljanski železniški postaji).

Radio Ljubljana je bil last Prosvetne zveze, ki je morala z državo skleniti pogodbo (pod nekaterimi pogoji) za dobo 15 let. Program, ki ga je radio oddajal, je bil zelo pester. Vseboval je veliko poučnih predavanj. Jezikovni tečajji so bili štirje: za francoščino, nemščino, italijanščino in srbohrvaščino. Radio je prenešal koncerte najboljših pevcev in glasbenikov, razne gledališke predstave, recitacije, javne prireditve, vseboval je otroško uro, gospodinjsko uro in „humoristično uro“, ki je bila na skrbi pisatelja Frana Milčinskega. Posebno vrednost so imele oddaje klasične in cerkvene glasbe ter slovenskih narodnih pesmi. Uveljavljati se je začela tudi popevka, šlager. Popevkar tiste dobe je bil Mirko Premelč. Oddaje so bile za tiste čase zelo merodajne. Prenašale so jih tudi nekatere tuje postaje. Zunanje radijske revije so poleg slovenskih programov prinašale tudi slike, kot na primer Ljubljanskega akademskega pevskega zbora, nebotičnika in celo naših deklet v narodnih nošah, hvalile so slovensko pesem, opisovale lepoto zemlje in naše običaje. Poslušalci so upravi pošiljali lepa pisma, posebno ganljiva je bila pošta naših izseljencev, ki so se po radiu čutili povezane z rodnim krajem.

Glas radia se je slišal kar daleč. Prvi prenos v tujino pa je bil leta 1932. Leta 1938 je

čez 100 ameriških postaj oddajalo koncert mladinskega pevskega zbora „Trboveljski slavčki“.

Čeprav se je uprava morala boriti s stroški, je le kmalu ustanovila radijski orkester, radijsko igralno družino (začel jo je Joža Vombergar) in pevski zbor. Za prodajo radijskih sprejemnikov je odprla lastno trgovino na Miklošičevi cesti. To je bila prilična stavba z izložbami na cesto. Zaradi nizkosti je bila zelo opazna, ker so jo obkrožale lepe, visoke stavbe in palače. Sprva je bilo dosti kupcev, še več pa radovednežev. Radijski sprejemniki takrat niso imeli današnje oblike. Bili so kakor velika škatla s precej žicami in sluškami. Radijska antena je bila razpeta visoko nad strehami, kar seveda ni lepo izgledalo in so se zato nekateri ljubljanci pritoževali. O tem „novem izumu“ so časopisi veliko pisali, a še s pripombo, da bo verjetno v domove poleg glasu že kmalu prišla tudi slika. Znano je že bilo, da sta inž. Mario Osana in inž. Anton Codelli v tistem času že sestavila svojstven televizijski sprejemnik.

Navdušenje rojakov je bilo veliko. V kratkem času je radio imel 6.700 naročnikov. Nato je število počasneje raslo tako da je tri leta po ustanovitvi radio imel komaj 8.000 naročnikov, deset let kasneje pa le 17.000. Za to dejstvo je verjetno v precejšnji meri bil vzrok naročnina. Poslušanje radia namreč ni bilo brezplačno. Nakup vsakega sprejemnika je bilo treba prijaviti na pošto upravo in mesečno odšteti 25 dinarjev za naročnino. To pa je bila že lepa vsota v primerjavi s tedanjimi plačami slovenskega srednjega sloja. Če aparat ni bil prijavljen ali pa, če naročnina ni bila plačana, je moral lastnik plačati visoko takso, poleg tega so mu aparat čestoma zaplenili. Kontrola seveda ni bila težka, ker so bile antene na strehi dobro

vidne. Seveda pa so se našli iznajdljivci, ki so radio poslušali zastonj. Pisatelj Fran Milčinski jih je poimenoval „radijski komarji“. Tudi nabava sprejemnika je bila draga. Cene so nihale od 2.000 do 6.000 in še več dinarjev. Najdražji aparat je bil aparat znamke „Radione“, ki je s šestimi elektronskimi dosegel skoraj vse radiopostaje po svetu.

Razvoj ljubljanskega radia in verjetno tudi televizije pa je zavrla druga svetovna vojna. Nemci so takoj ob napadu na Slovenijo bombardirali in uničili oba antenska stolpa v Domžalah in vse oddajne prostore.

Ko so Italijani zasedli Ljubljansko pokrajino, so uredili nove radioštudije na bivši Aleksandrove cesti. Kukavica se je zopet oglasila s „ku-ku“ pozdravom. V tistih dneh je bil program strogo cenzuriran in nastopajoči so morali besedilo svojih predavanj pošiljati na vpogled in v odobritev. Posebno strogo je bilo branje poročil in novic. Italijani so tudi blokirali sprejemne možnosti tujih postaj. Tako so lastniki aparatov lahko poslušali samo domačo postajo.

Za Italijani so prišli Nemci s svojim načinom oddajanja, katerega so nastavljeni uradniki morali sprejeti. Od prvotnih nameščencev je poleg nekaj tehnikov ostal le znani napovedovalec arh. Inž. Ivan Pengov.

Medvojno delovno vzdušje v radiu je bilo v znaku pričakovanja skorajšnjega konca vojne in z njim odhod zasedbenih oblasti. Povojne spremembe v Sloveniji pa so bile krute in tragične. Idejno enoumje novih oblasti je prevzelo upravljanje radijskih oddaj in je vsebine programov krojilo po svojih načelih.

Tako zelena demokratična sprostitelj duha je bila pol stoletja zatrta.

Priredila D-ova

Prva stavba ljubljanskega radia na Bleiweisovi cesti

NOVICE IZ SLOVENIJE

NEURJA PO SLOVENIJI

Hudo neurje z dežjem in vetrom je prizadelo širše območje Maribora. Najhuje je bilo v centru mesta, kjer so močni sunki vetra ruvali in lomili drevesa, ki so poškodovale okoli deset avtomobilov. Na širšem območju Maribora pa je veter odkril več hiš, zlasti tiste, ki so bile prekrte s pločevinastimi strehami. Tudi drugod na Gorenjskem, Štajerskem in Bovškem je deževje povzročilo precej težav. Najbolj so narasle Soča, Sava, Sava Bohinjka, Tržiška Bistrica, Drava in Ljubljana. Neurja so po prvih ocenah povzročila za več deset milijonov tolarjev škode.

DOPLAČEVATI JE TREBA NEKATERA ZDRAVILA

Vsi zdravniki v Sloveniji so začeli predpisovati zdravila po sistemu medsebojno zamenljivih zdravil. To pomeni, da so zdravniki zavezani k predpisovanju cenejših, v večini generičnih zdravil v okviru cene, ki jo za zdravilo priznava zdravstvena zavarovalnica. Če predpišejo dražje zdravilo, ga mora bolnik v lekarni doplačati, razen v primeru, ko napišejo na recept „ne zamenjaj“. Če najcenejšega zdravila ni na trgu, prejme bolnik dražje zdravilo prav tako brez doplačila. Sprememba pri predpisovanju zdravil se nanaša na 148 zdravil s 26 učinkovinami, ki so jih doslej zavarovanci z dvojnimi zavarovanjem - obveznim in prostovoljnim - v lekarni prejeli brezplačno, odslej pa je treba za približno tretjino teh zdravil doplačevati.

POLOŽAJ INVALIDOV

V Sloveniji je okrog 160.000 invalidov, od tega 125.000 delovnih invalidov. Med zaposlenimi prebivalci Slovenije je okrog šest odstotkov invalidov, v celotni populaciji pa se delež giba med osmimi in desetimi odstotki. Stopnja brezposelnosti je med invalidi trikrat večja kot med ostalimi prebivalci, saj je brezposelnih 30 odstotkov invalidov.

PO SVETU

JUNIJA V NATO

Vrh zveze NATO v Carigradu, ki je bil sprva predviden za 20. in 21. maj, bo potekal 28. in 29. junija prihodnje leto. Prvotni datum vrhunskega srečanja so odpovedali zaradi bližajočega se zaključka študija obeh hčera ameriškega predsednika Georgea Busha. Na vrhu naj bi NATO medse sprejel sedem novih članic, med njimi Slovenijo.

IRAK JE TRD ZALOGAJ

Pentagon je 85.000 ameriških vojakov in kakih 43.000 rezervistov obvestil, da bodo predvidoma v za-

četku leta 2004 v Iraku zamenjali sile koalicije, ki tam sedaj služijo. Ameriški predsednik George Bush pa je v enem svojih govorov izjavil, da se ZDA tudi v Iraku ne bodo pustile odvrniti od cilja vzpostaviti demokratsko družbo v „osrčju Bližnjega vzhoda, čeprav to po desetletjih tiranije ni preprosto“. V ta namen je podpisal zakon o izrednem financiranju vojne proti terorizmu v višini 87 milijard dolarjev. Denar bo večinoma namenjen za vojaške operacije v Iraku in Afganistanu ter obnovo obeh držav.

SLOVENCİ IN ŠPORT

VELIK USPEH ROKOMETAIŠČ

Rokometaišice Krima Ete Malizije so v finalni tekmi evropskega klubskega superpokala v danskem Farumu premagale danski Slagelse FH s 33:28. Pred tem so premagale francoski Besancon z 32:26.

NEWYORŠKI MARATON

Kenijka Margaret Okayo je zmagala na maratonu v New Yorku s časom 2:22,30. Najboljša slovenska maratonska Helena Javornik je bila 12. (2:35,08).

SLOVENCİ SO TAM DALEČ...

Američan Andy Roddick je prvič v karieri številka ena svetovnega tenisa, in to na obeh jakostnih lestvicah. Slovenci so zastopani le na lestvici „entry“, kjer je Marko Tkalec pridobil štiri mesta, tako da je zdaj 477., Luka Gregorc je 690., Boštjan Ošabnik 763., Matija Zgaga 859. in Andrej Kračman 937.

MALI NOGOMET S CELEGA SVETA

V prvem krogu 1. kvalifikacijske skupine za nastop na svetovnem prvenstvu v malem nogometu na Ptuj se je vse odvijalo po pričakovanjih, saj je Slovenija visoko z 12:0 odpravila Moldavijo. V drugem krogu so Slovenci s 5:0 nadigrali Gruzijo, na zadnjem srečanju kvalifikacij pa z 2:1 premagala Srbijo in Črno goro in zasedla prvo mesto v skupini, s tem pa si prislužila dodatne kvalifikacije.

TRIDESETO ODLIČJE

Marika Kardinar je na svetovnem prvenstvu posameznic - državnih prvakinj v kegljanju v makedonskem Skopju osvojila naslov podprvakinje. To je že jubilejno trideseto odličje z velikih tekmovanj za 50-letno Kardinarjevo, ki je v finalu z 1:3 izgubila proti Poljakinji Žlodaczkovi.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Ureditve domobranstva

Domobranski štab je v začetku leta 1944 ustanovil štiri udarne bataljone, to je s težkimi minometi.

1. udarni vod je imel svojo postojanko v Stični. Poveljeval mu je maj. Križ, pozneje major Emil Coř.

2. udarni vod je bil na Rakeku, poveljnik stot. Vuk Rupnik.

3. udarni bataljion v Višni gori, poveljnik stot. Mirosljub Stamenkovič.

4. udarni bataljion v Šentvidu pri Stični, poveljnik stot. Dušan Meničanin.

Ti bataljoni so dosegali velike uspehe. Skoraj vsak drug dan so se odpravili v akcijo po okolici.

Domobranstvo je doseglo svoj višek poleti 1944. Tedaj je štelo nekaj nad 12.000 mož, 63 čet, 3 topniške baterije in 1 oklepni vlak. Več pa okupator ni dovolil.

24. septembra je postaćil gen. Rupnik generalni inšpektor slovenskega domobranstva, kar mu je dajalo pravico vpogleda v celotno delovanje. Ni pa obsegalo poveljevanja.

ČETNIŠTVO NA ŠTAJERSKEM

Začel jih je zbirati Zmagoslav - Jože Melaher. Oboroženi so bili večinoma z zaplenjenim nemškim orožjem, Večkrat so se sopodadli z Nemci. Med nje so večinoma vstopali Slovenci dezertjerji iz nem-

ške vojske. Pozneje so jih Nemci priznali kot vojaške nasprotnike in jih niso napadali. Pač pa so jih nekaj partizani pobili.

GORENJSKO DOMOBRA NSTVO

Zaradi prisilnega mobiliziranja Gorenjcev v partizane so nastali Gorenjski domobranci, katerim se je pridružil nekaj slovenskih dezertjerjev iz nemške vojske. Iz Ljubljane so jim tudi poslali nekaj domobrancev. Zaradi pobijanja, ki so ga enako kot drugod vršili partizani, so proti koncu leta 1943 Nemci dopustili domobranske posadke, predvsem v Poljanski dolini, Polhograjskih Dolomitih, Škofji Loki in Kranju. Ustanovile so se postojanke po vaseh v savski dolini.

Nemci so se umaknili iz precej postojank.

Do konca leta je bilo na Gorenjskem kakih 20 postojank s skupno 1000 možmi. V začetku novembra 1944 so postavili gorenjski domobranci Nemcem več zahtev, ki so jih ti deloma sprejeli: slovensko poveljevanje, izpust Gorenjcev iz vojske, slovenščina v šolah, vrnitev duhovnikov, prenehanje streljanja talcev itd. Zapletlo pa se je pri slovenskem šolstvu, vračanju duhovnikov in izpustu iz vojske.

Najvišja število so dosegli okoli 2000 mož.

PISALI SMO PRED 50 LETI

BORBA ZA TRST

Ko se je bližal praznik patrona Trsta sv. Justa 2. novembra, je poveljnik zavezniške uprave Trsta gen. Winterton prepovedal vse demonstracije za italijanizacijo Trsta. Italijani so namreč hoteli praznovati „osvoboditev Trsta“ po prvi svetovni vojni. Italijanski župan mesta je dal izobesiti italjansko zastavo na magistratu, ki jo je zavezniška policija takoj snela. Temu so sledile poulične demonstracije, ki so se sprevrgle v prave bitke. Do nedelje se je razburjenje poglobilo, da so lahko pokopali pobite izgreznike. Delavstvo je razglasilo enodnevno stavko.

Izgredi so napravili slab vtis po svetu. Sicer so Italijani protestirali, a nihče se ni menil zanje.

RAMOS MEJÍA

V cerkveni dvorani so imeli preznovanje 29. oktobra. Slavnost je pričel Aleksander Majhen, Čamernikov pevski zbor je zapel tri primerne pesmi, Milica Oman je deklamirala, Hribovšek pa recital.

Nato je Rudolf Smersu povedal nekaj spominov na dr. Antona Korošca, slavnost se je končala s petjem Hej, Slovenci.

LANUS

8. novembra so imeli praznovanje narodnega praznika.

ESLOVENIA, MI TIERRA

Anton Mahnič

Cuando Jakob Missia (quien posteriormente fue arzobispo de Gorica y cardenal) fue nombrado obispo de Ljubljana empezaron a soplar brisas más favorables para la concreción de las ideas católicas. Fue el momento propicio que supo aprovechar un sacerdote joven de Gorica, Anton Mahnič (1850 - 1920), quien más tarde llegó a ser obispo de Krk en Croacia, en su revista cultural Rimski katolik. En la publicación abogó por la separación de las ideas. Recalcó que es imposible pensar en un compromiso entre la ideología liberal y la Iglesia católica. Es inconcebible también hablar de una cooperación en el plano político entre los católicos y los liberales. Habló de la necesidad de hacer valer los principios católicos en todos los campos, también en el político. Siendo el valor fundamental la religión, los otros, si bien son importantes, como, por ejemplo, la nacionalidad, deben estar subordinados a él.

Mahnič quiso poner en práctica en el territorio esloveno los principios de León XIII con respecto al rol de la religión en la nueva sociedad. Con una lógica ineludible Mahnič les exigió a los liberales que definieran su posición con respecto a la fe. Entre los católicos hubo mucha gente que se sintió a gusto con este rigor, que contrastaba con la indefinición anterior.

Missia le dio todo su apoyo a Mahnič y aceleró los preparativos para un encuentro católico. Los católicos recibieron un nuevo impulso y ya no debían avergonzarse de su accionar político.

Como los liberales no podían definir sus ideas religiosas, comenzaron a atacar a los sacerdotes.

Mahnič no se quedó solamente en el ámbito político. Quiso que la coherencia y la claridad reinaran también en las artes. Por eso rechazó las obras que él consideraba que no entraban dentro del canon católico. Así censuró a Gregorčič y a muchos más. Quiso aplicar los mismos parámetros a las artes, a la ciencia y a la política. Ese fue su error, ya que carecía de sentido estético.

Si bien no obtuvo apoyo en su censura, se sintió por mucho tiempo su influencia en el campo político. Los católicos fueron tildados, peyorativamente, por los liberales de „clericales“.

OSEBNE NOVICE

Krst: V župni cerkvi sv. Rosa de Lima v Banfieldu je bil krščen **Manuel Rode**, sin Sergija in Adriane Oliverio. **Srečnim staršem iskreno čestitamo!**

Smrti: Umrli so v Moronu **Metka Kokalj roj. Starič** (51), v Hudsonu (Quilmes) **Jože Bidovec** (77) in v Mendozii **Silvija Kralj roj. Biava** (68). **Naj počivajo v miru!**

Nova diplomanta: V petek, 7. novembra 2003 je na univerzi Salvador v Buenos Airesu diplomirala **Kristina Žužek** ter prejela naslov Licenciada en Sociología. - Na državni Univerzi Comahue v Barilochoh je dokončal študije **Ignacij Mizerit** in postal profesor telesne vzgoje s specializacijo v gorniških dejavnostih.

Novima diplomantoma čestitamo in želimo obilo uspehov!

V cerkveni dvorani je najprej zapel zbor pod vodstvom Špacapana in z recitacijo Ludvika Šmalca, o pomenu narodnega praznika je govoril Ivan Lužovec.

SAN JUSTO

Na njegovem pokopališču je našlo že precej rojakov svoj zadnji dom. Na vseh svetih dan so se jih spomnili na pokopališču. Po molitvah so Janko Mernik in vsi drugi hodili kot v procesiji od groba do groba, 12 so jih obiskali, ter na vsakem zmolili molitve.

Svobodna Slovenija št. 46, 12. novembra 1953

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojz Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Teléfono: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** / **debeljak@netizen.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo ZS: **Alojz Rezelj** / Sodelovali so še: **Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Pavlina Dobovšek, Andrej Bajuk, Janez Janša, Milena Ahčin, Angela Rus, Ani Klemen, Magda Zupanc Petkovšek.** / Mediji: **STA.**

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: **vilko@ciudad.com.ar**

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu H. Yrigoyen 2742 - San Justo Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpac.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfanet.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

PORAVNAJTE NAROCNINO!

OBVESTILA

ČETRTEK, 13. novembra:
Zveza slovenskih mater in žena ima svoj občni zbor v Slovenski hiši ob 15. uri. Nato ob 16.30 sestanek in razgovor s Tonetom Mizeritom na temo „Kam gre Argentina?“

SOBOTA, 15. novembra:
Zaključna prireditev na Srednješolskem tečaju RMB v Slovenski hiši.

NEDELJA, 16. novembra:
V našem domu v San Justo ob 10. (po maši) predavanje jezuita p. Alfreda Saenza „Antonio Gramsci in kulturna revolucija“.

PETEK, 21. novembra:
Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Hladnikovem domu v Slovenski hiši.

SOBOTA, 22. novembra:
Rifa v Našem domu v San Justo.

NEDELJA, 23. novembra:
Proslava Kristusa Kralja, ob 16. uri v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Po maši predavanje dr. Mirka Gogale. Nato ob 18. uri koncert moškega zborja; vodi Anka Savelli Gaser.

ZA SMEH

Zdravnik: „Obiskal sem bolno Rezo, nato pa še bolno Polono in tako sem ubil dve muhi na en mah!“
...
V šoli:
„Franci, zakaj si tako vesel?“
„Mamica si je zlomila roko in me dalj časa ne bo mogla tepsti.“
...
„Moram iti domov, da ženi skuham kosilo.“
„Je bolna?“
„Ne, lačna je.“
...
„Sem slišala, da ima tvoja sosedica zelo strupen jezik.“
„Res ga ima. Včeraj jo je pičil gad in je takoj umrl, ona pa je ostala živa.“

V prodaji je

podporni bon - „Rifa“ ZEDINJENE SLOVENIJE

Hočete vedeti, kaj boste lahko zadel?

- dobitek: 10 dni bivanja v Počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih gorah;
- dobitek: umetniška slika priznane slovenske umetnice;
- dobitek: vezan Zgodovinski Zbornik Zedinjene Slovenije;
- dobitek: broširan Zgodovinski Zbornik Zedinjene Slovenije;
- dobitek: naročnina Svobodne Slovenije za eno leto;
- in 7. dobitek: na izbiro tri knjige iz založbe Zedinjene Slovenije;
- do 10. dobitek: na izbiro ena knjiga iz založbe Zedinjene Slovenije.

Vsak od njih samo za pet pesov.

Pri vseh naših poverjenikih

Otroška počitniška kolonija

Zedinjena Slovenija sporoča, da bo ponovno organiziralo šolsko kolonijo v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih hribih. Datum je predviden od nedelje 4. do sobote 17. januarja 2004. Kolonijo bo tudi letos vodil prof. Karel Groznik s sodelavci.

Ceno, kakor tudi druge podrobnosti, bomo objavili v prihodnjih številkah. Starše vabimo, naj že sedaj predvidevajo, da bi vpisali svoje otroke v to lepo dejavnost. Število udeležencev bo omejeno.

Društvo Zedinjena Slovenija

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
11. novembra 2003

1 EURO	235,89SIT
1 U\$S dolar	205,53SIT

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

REŠITEV KRIŽANKE:

Vodoravno: 1. Mučenec, 7 Znova, 12. Edinec, 14. Esej, 15. Kvišku, 19. Erg, 20. Za, 21. Ledja, 23 Ga, 24 Sv, 25 Mimo, 26. Ni 28. Korenina. 31.Kot, 33. Perjad, 35. Ra, 36 Orač, 38 Omenim, 41. Metan, 42. Ireneja.

Navpično: 1. Marec, 2. Če, 3. Edo, 4. Ni, 5. Enka, 6. Cev, 8. Nekdo, 9. Osuj, 10. Ve, 11. Ajd, 13. Cilinder, 16, Trak, 18. Šema, 20. Zver, 22. Amor, 14. Sreča, 25. Miami, 27. Itaka, 29 Opat, 30. Njo, 32. Dom, 34. Sin, 37. Re, 39. Ne, 40. Me.

V nedeljo, 23. novembra 2003, bo ob 16. uri v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj

PROSLAVA KRISTUSA KRALJA

- ob 16. uri sv. maša z nagovorom patra dr. Alojzija Kukovica DJ za pok. asistente in člane ter članice KA.
- po maši (v cerkvi): prelat dr. Mirko Gogala: Spominski govor ob 50. obletnici smrti prelata dr. Alojzija Odarja

Vabi vse rojake dušnopastirstvo!

V nedeljo, 23. novembra bo po slovesnosti praznika Kristusa Kralja v dvorani škofa Rožmana, ob 18. uri

KONCERT

narodnih in ponarodelih pesmi
v izvedbi moškega zborja, ki ga vodi Anka Savelli Gaser

Prosimo za prostovoljne prispevke, ki bodo namenjeni cerkvi Marije Pomagaj. Prisrčno vabljeni!

Umetnostno kotalkanje v Sloveniji

Ob svetovnem prvenstvu v Argentini

Umetnostno kotalkanje, ki je v Evropi zelo razvito zlasti v Italiji, Španiji in Nemčiji, je v zadnjem desetletju tudi vse bolj priljubljena športna disciplina v Sloveniji. Trenutno deluje v Sloveniji 10 klubov, ki pokrivajo to disciplino. Sprva je bil to bolj rekreativen šport, v zadnjem času pa je tudi na tem področju vse več profesionalizma. Slovenija ima vsako leto v vseh tekmovalnih kategorijah (kadeti, mlajši mladinci, juniorji, seniorji) po vsaj enega reprezentanta, ki nastopa na evropskem prvenstvu in pokalu Evrope. V Sloveniji se trenira predvsem kotalkanje posameznikov v prostem programu in obveznih likih. Plesnih in športnih parov trenutno ne trenira nobeden. Izjema je KK Pirueta iz Domžal, ki goji tudi show kotalkanje in je na evropskem prvenstvu dosegel lep uspeh z osvojenim 5. mestom.

Teja Rus nastopa

športov Slovenija določil tri tekmovalke, ki bodo zastopale Slovenijo in sicer: Nika Arčon pri juniorkah ter Teja Rus in Ana Arčon pri seniorkah. Priprave omenjenih tekmovalk so potekale znotraj klubov oziroma pod vodstvom klubskih trenerjev. Zveznega trenerja Slovenija zaenkrat še ne premore. Zato bodo tekmovalke v Argentino pripotovale vsaka s svojim trenerjem.

Natančnega urnika tekem še nimamo. Tekmovanje za juniorje se začne v sredo 12. novembra z nastopi v obveznih likih in plesnimi pari ter se nadaljuje vse do sobote. "Iani pa pričnejo s tekmovanjem v sredo 19. novembra, ki bo trajalo vse do sobote 22. novembra. Natančni raspored tekmovanj je verjetno objavljen v tukajšnjem časopisju.

Teja Rus, sicer članica Kotalkarskega kluba Pirueta iz Domžal, bo nastopila v prostem programu v kategoriji članic, ostali dve predstavnici pa v kombinaciji. Teja sicer nastopa tudi v show kotalkanju (skupina quartet). Je prvo leto v skupini članic. Zaveda se, da so v tej kategoriji prekaljene tekmovalke, ki so že nekaj let v ospredju. Zato bo njen največji uspeh, če bo svoj program odpeljala tako, kot ga zna, ne glede na končno uvrstitev.

A. R.

Blagor jim, ki so umrli v Gospodu

Sporočamo, da je po dolgem trpljenju v Gospodu zaspala

Metka Starič por Kokalj

Zahvaljujemo se patru Kukovici za obiske in pogrebno sv. mašo; g. Bidovcu za podeljene sv. zakramente in vsem, ki so jo obiskovali v boleznih ter jo spremljali na zadnji poti.

Žalujoci: mož Janko, hčerka Martina, sin Gabriel, starši, sestre in brata ter ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Bariloche, Brazilija, Stična

Paraná 2003

Martin Strel (SLO) VS. Paraná (ARG)

15. NOVEMBER - 15. DECEMBER